

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

1015-ААА

Датум:

21.10.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Ванредни професор др Михаило Антовић
2. Редовни професор др Татјана Пауновић
3. Доцент др Селена Станковић
4. Доцент др Биљана Радић Бојанић

2. Одлука Наставно-научног већа број 291/1-5-17-01 од 16. октобра 2013. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Јулија Никола Петровић
2. Година уписа на мастер академске студије
2011/2012.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије аnglistike

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Second Language Interference in Third Language Acquisition: A Study of Language Transfer From English as L2 to French as L3

Интерференција првог страног језика у току учења другог: Студија о језичком трансферу из енглеског као првог страног језика у француски као други страни језик

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Мастер рад кандидаткиње Јулије Петровић (рођ. Поповић) бави се проблемом интерференције првог (енглеског) и другог страног језика (француског), која је испитана кроз емпириску студију са ученицима једне основне и једне средње школе у Србији.

Рад садржи 59 страница текста, организованих у шест поглавља, од којих је већина подељена и на неколико потпоглавља. На крају рада дат је и списак од 31 библиографске единице (махом новијег датума), као и додатак у коме су излистани сви материјали који су се користили у емпириском делу истраживања. Такође, рад садржи и један графикон и 31 табелу, углавном са приказаним прегледом емпириских резултата истраживања.

У првом поглављу (Циљеви рада) ауторка износи основну мотивацију за своје истраживање - покушај проналажења примера интерференције првог и другог страног језика (у оба смера) код ученика основних и средњих школа, што је тема којој ни у највећој светској литератури до данас није придаван велики значај. Наредно поглавље (Теоријски оквир) нуди преглед литературе из области језичког трансфера: говори се о дистинкцији између интерјезичких утицаја и језичког трансфера (2.1), о значају овог феномена за усвајање првог страног језика (2.2) као и његовој релевантности за усвајање трећег страног језика (2.4). Затим се износи детаљан преглед фактора који утичу на језички трансфер при усвајању другог страног језика (типолошка удаљеност два језика, ниво знања првог страног језика, старост ученика, квалитет и фреквентност скорашиње употребе оба страна језика, те периода када се почело са учењем оба страна језика) (2.5).

Наредно поглавље (Методологија) детаљно описује методолошки алат који је кандидаткиња користила у своме експерименталном раду (Учесници, 3.1, Материјали, 3.2, Експериментална процедура и анализа података, 3.3). Затим следе исцрпно приказани Резултати (4), Дискусија, са коментарима везаним како за квантитативну тако и за квалитативну анализу (5), те на самом крају - Закључци истраживања (6).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

Уводни, прегледни део рада приказује како се у новијој литератури са англоамеричког говорног подручја приступа проблему интерференције (утицају лексичких или граматичких структура) са једног језика на други, са посебним нагласком на интерференцију при учењу другог страног језика, што је проблем који до данас није привукао велику пажњу истраживача (типично, истраживања се баве само утицајем матерњег језика на учење страног). С тим у вези, износи се неколико значајних теза, на пример да усвајање трећег језика има специфичне карактеристике, попут нелинеарности и великих индивидуалних варијација, што све утиче и на феномене везане за трансфер. Детаљна пажња посвећена је и факторима који утичу на језички трансфер код усвајања другог страног језика, а пре свега типолошкој удаљености два језика као и старости ученика, што су тезе којима треба придати значаја и у будућим истраживањима. Ради се, дакле, о кратком, али информативном прегледу, који може да буде добра основа за даље студије које ће кандидаткиња обављати.

У експерименталном делу, рад нуди добро методолошки засновану и доследно изведену студију о лексичкој и структуралној (граматичкој) интерференцији енглеског као првог и француског као другог страног језика код ученика једне основне и једне средње школе у Сокобањи. Идеја истраживања била је да се испитаници замоле да преведу по десет лексичких и граматичких конструкција са енглеског на француски и обратно, чиме се тестирала потенцијална интерференција у "оба смера" (укупно четрдесет примера). Примери су изабрани тако да садрже структуралне елементе који могу да наведу учеснике на погрешну интерпретацију управо зато што су уобичајени у једном страном језику, али их нема у другом (нпр. лажни лексички парови, где енглеско "travel" свакако не одговара француском "travailler" већ "voyager", или разлике у употреби чланова, где ће

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број: 105-111
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум: 21.10.2015.

енглеско "Не hates sports" па француском мораћи да узме облик "Il déteste les sports"). Након што је четрдесет ученика седмог разреда основне и исто толико ученика трећег разреда средње школе превело дате примере, кандидаткиња их је сврстала у следеће категорије: тачан превод, нетачан превод, нетачан превод настао услед негативног трансфера.

1. ЗАКЉУЧЦИ И РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Испоставило се (1) да су ученици 3. разреда средње школе тачно превели дате лексичке јединице и граматичке структуре у статистички значајно већем броју случајева него ученици 7. разреда основне школе (у свим заданима); (2) да су специфично посматране грешке изазване негативним трансфером статистички мање превалентне код старијих у односу на млађе ученике, и то на тесту лексичког трансфера у оба смера (енглеско-француски и француско-енглески), као и на тесту граматичког трансфера у једном смеру (енглеско- француски), те (3) потенцијално и најзанимљивије, да није постојала статистички значајна разлика у нивоу интерференције при превођењу целих реченица, тј. одабраних граматичких конструкција, са француског на енглески језик. Кандидаткиња правилно закључује да је, макар у овом домену, утицај првог на други страни језик нешто израженији. Такође, она разматра импликације оваквих резултата за наставу другог страног језика, где истиче да наставници овог језика треба да буду свесни да многобројне грешке које њихови ученици праве могу да вуку корене из првог страног, а не само матерњег језика. У том смислу, предлаже се да наставници много више обрате пажњу на *позитивни трансфер* између првог и другог страног језика, а да истовремено стално буду на опрезу и отклањају ма какве примере *негативног трансфера* које уоче код својих ученика.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Закључци које кандидаткиња изводи у солидној су вези са постављеним питањима и дефинисаним теоријским оквиром истраживања. Кроз приказ и интерпретацију резултата и изнесене закључке, кандидаткиња је показала да се добро теоријски упознала са изабраном облашћу истраживања, да је прецизно и одговорно прикупила циљани материјал, те да је успела да обави базичну статистичку анализу података, а затим и понуди њихову квантитативну интерпретацију. Кандидаткиња је такође извршила и основну квалитативну анализу неких типичних грешака које су њени испитаници направили, те покушала да пронађе и формално-лингвистичке разлоге за неке од њих. Премда је ова анализа обухватила само базичне сегменте језичке анализе, она може да представља добар путоказ за даља истраживања у овој области.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

1. Да ли је теза урађена у складу са образложењем паведеним у пријави теме? **ДА**
2. Да ли теза садржи све битне елементе **ДА**

Мастер рад кандидаткиње Јулије Петровић (рођ. Поповић) урађен је у складу са инијевима постављеним у образложењу теме и садржи све неопходне елементе (увод, теоријски преглед, преглед досадашњих истраживања, опис експеримента са дискусијом и закључцима, крају квазитативну анализу кључних налаза, те сугестије за даља истраживања). Рад је јасно структурисан, а истраживање методолошки солидно конципирано и одговорно спроведено.

3. По чemu је теза оригиналан допринос науци?

Овај рад један је од ретких покушаја код нас да се размотри комплексни међусобни утицај учења првог и другог страног језика. Значајан је из разлога што пружа јасну квантитативну потпору претпоставци да је негативан трансфер са првог на други страни језик (делимично и са другог на први) значајан код ученика основне и средње школе. Овакав налаз извесно може да има утицаја на наставну ираксу код нас. Резултат који указује на приметан структурални (синтаксички) трансфер са првог страног језика на други, али не и са другог на први, вероватно је најзначајнији налаз целе студије, те би као такав могао да буде интересантан и истраживачима ван граница наше земље. У том смислу сугестија кандидаткињи је да управо на овом налазу базира своје будуће истраживачке подухвате.

4. Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања

У методолошком смислу, теза нема значајнијих недостатака. Планирани експеримент је солидно припремљен, добро методолошки постављен, подаци су марљиво прикупљени, а коначна анализа урађена доследно, уз солидно познавање два основна статистичка теста (анализа дистрибуције одговора и интервала поверења). У чисто лингвистичком погледу, рад је могао да понуди више детаљнијих анализа занимљивог језичког материјала који су студенти превели, уз коришћење комплекснијег аналитичког апарата науке о језику. Коначно, рад је могао да буде и нешто дужи.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу да прихвати мастер рад под насловом *Интерференција првог страног језика у току учења другог: Студија о језичком трансферу из енглеског као првог страног језика у француски као други страни језик и одобри јавну одбрану рада кандидаткињи Јулији Петровић (рођ. Поповић).*

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Ванредни професор др Михаило Антонић

Редовни професор др Татјана Пауновић

Доцент др Селена Станковић

Доцент др Ђиљана Радић Бојанић